

Tulevaisuuden käsikirja

Siikajoen kuntastrategia 2025

Päivitetty versio
Valtuusto hyväksynyt 22.2.2018

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
Johdanto	3
Käsitteet	4
Toimielinorganisaatio	5
Visio	6
Toimintaympäristö	7
Kriittiset menestystekijät	8
Siikajokisten hyvinvoinnin tukena laadukkaat kuntapalvelut	8
Omistajapolitiikka	10
Henkilöstöpolitiikka	12
Kunnan asukkaat osallistuvat ja vaikuttavat	13
Elinympäristö ja elinvoima hyvinvoinnin tukena	14
Hyvä ympäristö säilyy nykypolvilta tuleville	15

Johdanto

Kuntastrategia laaditaan kuntalaisten tulevaisuutta varten.

Uusi kuntalaki tuli voimaan 1.5.2015. Merkittävä osa lain määräyksistä tuli kuitenkin voimaan 1.6.2017, jolloin myös käynnistyi uusi valtuustokausi. Nyt noudatetaan mm. kunnan johtamista koskevassa luvussa olevaa pykälää 37, joka koskee kuntastrategiaa ja sen sisältöä. Strategian sisällön johtoajatus on kuntalaisen hyvinvoinnin edistäminen ja siksi se laaditaan kuntalaisia varten. Kuntaorganisaation tehtävänä on toteuttaa strategiassa asetettuja tavoitteita käytettävissä olevin voimavaroin. Niiden tarve - rahat, henkilöstö, tilat ja välineet - riippuvat kuntalaisten tarpeiden määrästä ja niille asetetusta laatutavoitteesta.

Siikajoen vuonna 2012 hyväksyttyä kuntasuunnitelmaa Tulevaisuuden käsikirja, Siikajoki 2030 on uudistettu edellä mainitun kuntalain pykälän sisältövaatimusten mukaisesti ja Tulevaisuuden käsikirja, Siikajoen kuntastrategia 2025 hyväksyttiin valtuustossa helmikuussa 2017. Nyt käsillä on uuden, kesäkuussa 2017 aloittaman valtuuston päivittämä strategia. Strategiaan ei ole kirjattu keinoja tai toimenpiteitä, koska ne määritellään toimintasuunnitelmissa ja talousarviossa.

Vuonna 2012 hyväksyttyä Tulevaisuuden käsikirjaa edelsi 2008 hyväksytty maankäyttöstrategia, joka nimensä mukaisesti ohjasi 1.1.2007 aloittaneen uuden Siikajoen kunnan maankäyttöä ja kaavoitusta. Tuolloin hyväksytyt linjaukset ovat edelleen käyttökelpoisia myös kuntapalveluiden sijoittamisessa ja kylien kehittämisessä. Maankäyttöstrategia uusitaan Siikajoen kunnassa vuonna 2018.

Kuntastrategia on kunnan johtamisväline ja kuntalaki määrää sen laadittavaksi. Strategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimintakaudessa mutta kuitenkin niin, että kuntien toimintaympäristön nopeat ja oleelliset muutokset voidaan ottaa joustavasti huomioon. Kunnassa ei tarvita kuntastrategian lisäksi muita samantasoisia ohjausvälineitä. Sisäisen hallinnon järjestäminen ja päätösvalta-asiat määritellään hallintosäännössä.

Kuntastrategia kuntaorganisaation toiminnan tärkeimpänä välineenä konkretisoituu vuosittaisen toiminta- ja taloussuunnitelman laatimisessa. Suunnittelujärjestelmän näkökulmasta strategia ohjaa kaikkea toimintaa ja määrittelee tavoitteet niin kuntaorganisaatiossa kuin koko kuntakonsernissakin, jossa korostuu hyvän omistajaohjauksen merkitys. Henkilöstön laatiessa toiminta- ja taloussuunnitelmaa ja kunnanhallituksen ja valtuuston sitä hyväksyessä on aina tarkistettava, että valtuuston vahvistama strategia toteutuu.

Käsitteet

Kuntastrategia-asiakirjassa käytetään termejä, joiden avaaminen auttaa ymmärtämään niiden tarkoitusta ja sisältöä. Alla on käytettyjen termien keskeinen sisältö:

VISIO

- yhdessä laadittu näkemys kunnan tulevaisuudesta
- on joukko tavoitteita, jotka halutaan saavuttaa ja toteuttaa

NELIKENTTÄANALYYSI

- kunnan omat vahvuudet ja heikkoudet
- toimintaympäristössä tai näköpiirissä olevat mahdollisuudet ja uhkatekijät
- nelikenttä on strategian lähtökohta

STRATEGIA

- kunnan ja kuntalaisten tulevaisuuden turvaamiseksi tehty suunnitelma
- kunnassa on vain yksi valtuuston hyväksymä strategia
- se on valintojen tekemistä eri vaihtoehtoista, ei toiveiden tynnyri
- oman kunnan ja kuntalaisten näköinen, ymmärrettävä ja toteuttamiskelpoinen
- päivitetään ja uudistetaan aika ajoin toimintaympäristön muutosten myötä

ELINVOIMA (SITRAN mukaan)

- energiaa, vuorovaikutusta, dynaamisuutta, uuden etsimistä
- ihmisten aktiivisuutta, luovuutta, toimeen tarttumista, innostumista

KESTÄVÄ KEHITYS

- on kehitystä, joka tyydyttää nykyisen yhteiskunnan tarpeet tekemättä myönnytyksiä tulevien sukupolvien kustannuksella

KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ

- missä pitää ehdottomasti onnistua, jotta visio toteutuu
- strategian kannalta tärkeä asia
- siihen pitää pystyä vaikuttamaan

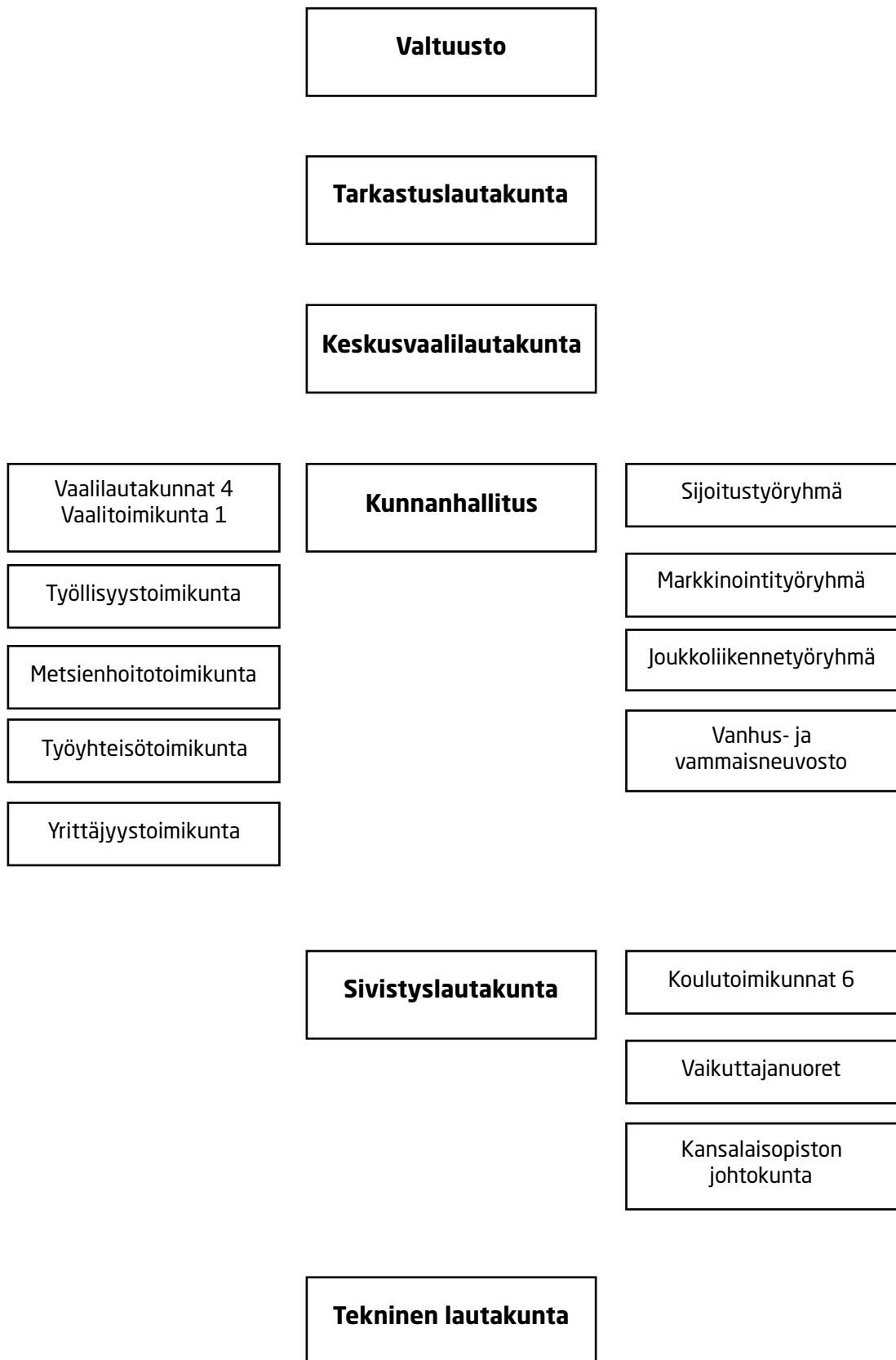
MITTARIT, ARVIOINTIKRITEERIT

- väline, jolla kriittisen menestystekijän toteutumista mitataan tai arvioidaan
- mittari on määrällinen, arviointi tehdään myös sanallisesti

KUNNAN SUUNNITTELUJÄRJESTELMÄ

- kokonaisuus, jonka ylin taso on strategia
- strategiaa toteutetaan valtuuston hyväksymissä toimintasuunnitelmissa ja talousarvioissa
- valtuuston vahvistamat tavoitteet ohjaavat kaikkea käytännön tason toimintaa
- talousarviossa osoitetaan määrärahat palveluiden järjestämiseksi ja tuottamiseksi
- lautakunnat ja henkilöstö toteuttavat valtuuston vahvistamia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita

Toimielinorganisaatio

Visio

Aito maaseutu meren rannalla, joen varrella, kaupunkien välissä.

Meren makuinen maaseutu virran varrella vaikuttaa.

Siikajoki on vahva maaseutukunta. Hyvinvointia tukeva elinvoimainen, viihtyisä ja turvallinen toimintaympäristö sekä puhdas luonto tukevat ihmisten muodostamaa yhteisöä. Uudistumiskykyinen kuntaorganisaatio huolehtii arjen sujumisesta ihmisen elinkaaren kaikissa vaiheissa käyttäen yhteisiä resursseja taloudellisesti ja tehokkaasti. Itsenäinen kunta katsoo rohkeasti tulevaisuuteen.

Toimintaympäristö

Nelikenttä kunnan ja sitä ympäröivän maailman kuvaajana.

Toimintaympäristöä kuvaavassa nelikentässä (nelikenttäanalyysi) on tarkasteltu Siikajoen omia luontaisia vahvuuksia. Heikkouksina on kirjattu tekijöitä, joita pitäisi pystyä korjaamaan ja kompensoimaan kunnan vahvuuksilla. Toimintaympäristöstä on mahdollisuuksiin ja uhkiin otettu asiat, joihin kunta ei välttämättä suoraan voi vaikuttaa mutta jotka on kyettävä ottamaan huomioon omassa strategisessa suunnittelussa. Myönteisessä tulevaisuuskuvasa painottuvat mahdollisuudet ja tässä mielessä Siikajoki on sijainti huomioon ottaen voimakkaan taloudellisen kehityksen vaikutuspiirissä, kun Fennovoiman ydinvoimalan rakennustyöt ovat käynnistyneet. Toimintaympäristön mahdollisuuksia onkin voitava hyödyntää niin, että ne mahdollisimman hyvin estäisivät uhkia toteutumasta. Tavoitteena on hyödyntää vahvuudet ja tarttua mahdollisuuksiin.

Kuntastrategiaa päivitettäessä voi riittää, että tarkistetaan toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset ja niiden vaikutus kriittisiin menestystekijöihin ja tavoitteisiin. Tällöin myös toimenpiteitä ja resurssien käyttöä voidaan joutua tarkentamaan, mikä edellyttää sekä strategialta että sen toimeenpanolta joustavuutta ja ketteryyttä.

Valtakunnallisen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämis- ja rahoitusmallin ratkaisu on kunnille suurin yksittäinen muutos lähivuosina. On arvioitu, että muutos tapahtuu myös kunnan perinteisessä roolissa ja se on siksi hyvin syvälinen prosessi. Uuden kuntalain tarkoittama kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen jää edelleen ydintehtäväksi, samoin kunnan elinvoiman kehittäminen.

Siikajoen kunnan nelikenttä

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - vahva maaseutu, joki ja meri - teolliset perinteet, yrittäjähengi, järjestötoiminta - aktiiviset kyläläiset, rikas kulttuuri - luonto, puhdas ja turvallinen ympäristö - runsaat pohjavesivarannot ja hyvä veden laatu - hyvä ikärakenne - ennakkoluulottomuus, monikansallisuus - sijainti, liikenneyhteydet, maaseutumainen väljä asuinympäristö - ajanmukaiset kuntapalvelut, erityisesti koulut - kunnallisen päätöksenteon joustavuus ja ketteryys/ kuntaorganisaatio lähellä kuntalaista 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - heikkenevä kuntatalous -> palvelujen järjestäminen - pitkät välimatkat -> palvelujen järjestäminen ja saavutettavuus - infrastruktuuri (tiestön kunto, tietoliikenneyhteydet) - työpaikkaomavaraisuusaste matala - negatiivinen muuttotase - heikko tunnettuus, vetovoiman puute
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - energiahankkeet - lähiympäristön suurhankkeet - lähi- ja luomuruoan kysynnän kasvu - maankäyttö ja kaavoitus, monipuoliset asumisen ja yrittämisen mahdollisuudet - uudet innovaatiot ja ympäristöteknologia - toimivat tietoliikenneyhteydet, etätyömahdollisuudet - sujuva lähijunaliikenne, tieyhteydet - alueen markkinointi, kuntabrändin luominen - matkailu, kulttuuri, tapahtumat 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - keskittymiskehitys/valtiovallan päätökset - talouden/verotulojen kehitys - lisääntyvä byrokratia/lainsäädäntö, direktiivit - epäedullinen maaseutupolitiikka - suvaitsemattomuuden lisääntyminen - energiahankkeiden vaikutus ympäristöön

Kriittiset menestystekijät

Siikajokisten hyvinvoinnin tukena laadukkaat kuntapalvelut

Elinkaaren kaikissa vaiheissa.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Kuntaorganisaatio tukee omilla toimillaan omaehtoista ja jokaisen omaan vastuuseen perustuvaa hyvän elämän rakentamista. Laadukkaat ja asukkaiden tarpeisiin vastaavat palvelut kunta järjestää ja tuottaa sekä omana toimintana, että yhteistyössä muiden kuntien, yhteisöjen ja yritysten kanssa ottaen huomioon kunnan taloudelliset voimavarat. Palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta päätetään tapauskohtaisesti. Maakuntauudistuksessa on turvattava kuntalaisille tärkeät arjen peruspalvelut lähipalveluina.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025	Mittari/arviointi
Kuntalaiset omatoimisia ja aktiivisia	<ul style="list-style-type: none"> • Kuntapalvelut tukevat ja aktivoivat • Kylät aktiivisia/yhteistyötä kylien ja kunnan välillä • Jokaisella lapsella ja nuorella harrastus/mielekästä tekemistä • Elinympäristö on virikkeellinen, turvallinen ja siisti 	<ul style="list-style-type: none"> • Liikunta- ja kulttuuritapahtumien määrä • Kansalaisopiston opintopiirit/osallistujat • Kylien kehitysrahan määrä/käyttö • Kyläyhdistykset/tapahtumat/kävijämäärät • Toimijoiden määrä • Koulukyselyt • Tilaisuuksien ja tapahtumien osallistujamäärät • Vuosikertomukset • Arviointi toimintakertomuksissa/käytetyt resurssit
Terveyserojen kaventuminen	<ul style="list-style-type: none"> • Kansansairaudet vähenevät • Päihteidenkäyttö vähenee • Mielenterveysongelmat vähenevät • Syrjäytyminen vähenee kaikissa ikäluokissa • Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointikertomuksen indikaattorit • Etsivän nuorisotyön asiakasmäärät • Koulupudokkaiden määrän kehitys • Hyvinvointikertomuksen indikaattorit • Asiakaskyselyt
Työllisyyden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> • Kunta tukee opiskelua ja työllistymistä • Viranomaisten välinen yhteistyö toimii saumattomasti 	<ul style="list-style-type: none"> • Työllistymisaste/suunta • Työttömyysaste/suunta • Toimeentulotuen määrä/Kelan "sakkomaksujen" määrä/muutokset • Toimintapajojen tuotokset
Monialainen yhteistyö kasvatuksessa vakiintunut	<ul style="list-style-type: none"> • Lapset puheeksi -menetelmä vahvistuu/lapset ja nuoret • Sukupolvien välinen vuorovaikutus 	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutuminen eri ikäryhmissä • Kysyntää vastaavat perhepalvelut • Lastensuojelutapausten määrän kehityssuunta • Käyttäjäpalautte • Laatukriteerit ja kustannuskehitys
Toimiva kouluverkosto	<ul style="list-style-type: none"> • Laadukas perusopetus • Peruskoulun päättäneille jatko-opiskelupaikka • Toisen asteen opetuksen turvaaminen kunnassa 	<ul style="list-style-type: none"> • Päätötödistyksen saaneet prosentteina ikäluokasta • Jatko-opiskelupaikan saaneiden määrä • Lukiossa aloittavien määrä vuosittain • Maaseutuopistoon hakijoiden määrä vuosittain
Kuntalaisten tarpeet tunnistetaan oikein	<ul style="list-style-type: none"> • Säännöllinen vuoropuhelu • Tarkoituksenmukainen palveluiden tuotantotapa 	<ul style="list-style-type: none"> • Asiakaskyselyt • Asiakaspalaute
Sähköiset menetelmät perinteisten rinnalla	<ul style="list-style-type: none"> • Toimivat tietoliikenneyhteydet kattavasti koko kunnan alueella • Kehittyneet sähköiset palvelut löytyvät helposti ja aktiivisesti käytössä 	<ul style="list-style-type: none"> • Perinteisten/sähköisten palvelujen käyttöprosentti • Asiakaspalaute • Käyttäjämäärät

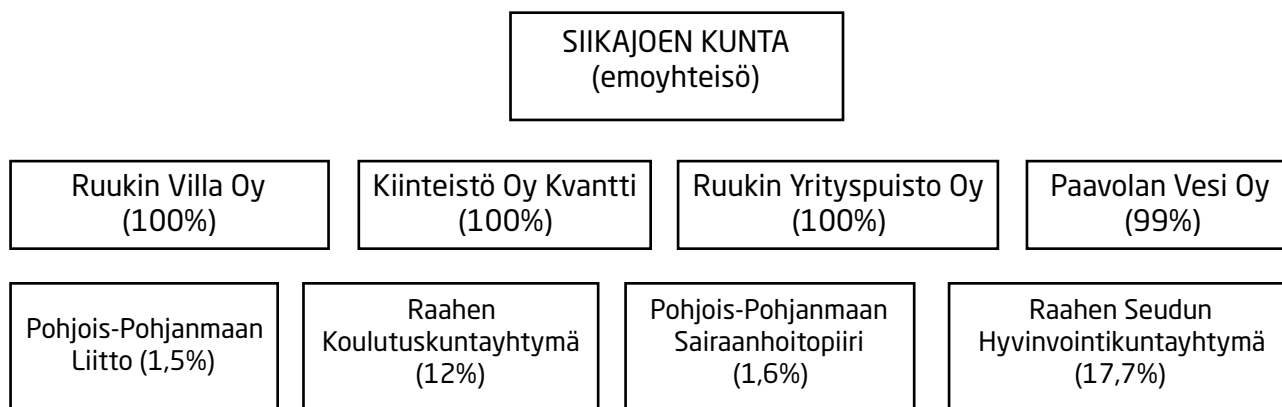
Omistajapolitiikka

Koko konserni toteuttaa kunnan tavoitteita.

Siikajoen kuntakonserniin kuuluvat tytäryhtiöt sekä muut yhteisöt, joissa kunta on omistajana omalla osuudellaan. Tytäryhtiöitä on neljä: Paavolan Vesi Oy, Ruukin Yrityspuisto Oy, Kiinteistö Oy Kvantti sekä Ruukin Villa Oy.

Kuntalain mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta, jossa määritellään kunnan kokonaisuus. Ohjetta noudatetaan sekä tytäryhtiöissä, että soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjauksessa ja se on käyttökelpoinen myös kunnan omien toimielinten ja viranhaltijoiden toiminnan ohjauksessa, joskin sisäiset toimivaltaohjeet annetaan hallintosäännössä. Konserniohjeet sitovat tytäryhtiöiden toimintaa sen jälkeen, kun niiden hallitukset ovat ne hyväksyneet. Hyvä hallinto- ja johtamistapa on kaikkien hallitusten toiminnan ohjenuora. Kuntalain mukaan konsernin merkitys kriisikunnan arvioinnissa kasvaa, koska kriteerit sisältävät jatkossa koko konsernin. Konsernipalveluja voidaan hoitaa myös sisäisenä yhteistyönä (ostopalvelut).

SIIKAJOEN KUNTAKONSERNIN RAKENNE

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025	Mittari/arviointi
Tasapainoinen talous	<ul style="list-style-type: none"> Tulot kattavat menot Velan määrä hallinnassa 	<ul style="list-style-type: none"> Tilikauden tulos Omavaraisuusaste, velkaantumisaste/ muutossuunta
Osaava henkilökunta ja hallinto	<ul style="list-style-type: none"> Kaikissa yhtiöissä riittävä ammattitaito 	<ul style="list-style-type: none"> Vuosikertomusten arviointi
Osaavat hallitusten asiantuntijajäsenet	<ul style="list-style-type: none"> Toimialatuntemus/ hallitustyöskentely/ liiketoimintaosaaminen kunnossa 	<ul style="list-style-type: none"> Valinta onnistuu Vuosikertomusten arviointi Kokouksiin osallistumisaste Vuositapaamiset
Konserniyhteisöt palvelevat kunnan tavoitteita	<ul style="list-style-type: none"> Valtuusto vahvistaa yhdessä asetetut tavoitteet 	<ul style="list-style-type: none"> Asetettujen tavoitteiden toteutuminen/vuosikertomukset Asiakaspalautteen/kyselyjen yhteenveto -> yhtiöiden toiminnan laatuvertailu
Omistajaohjaustyöryhmät	<ul style="list-style-type: none"> Valtuuston tavoitteet ohjaavat toimintaa ja taloutta 	<ul style="list-style-type: none"> Raportointi Resurssit riittävät Laatukriteerit

Henkilöstöpolitiikka

Motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilöstö tuottaa kunnan palvelut.

Kunnassa on käytössä useita henkilöstöä koskevia ohjeita ja määräyksiä. Niistä tärkein, **Hyvää työpäivää - parempaa palvelua**, liittyy työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen. Työhyvinvointiohjelmassa määritellään tarkemmin siihen kuuluvat osa-alueet. Ohjelman päivittämiseen osallistuu myös työyhteisötoimikunta, jossa ovat mukana henkilökunnan ja ammattijärjestöjen edustajat. Pääosa kunnan suorassa päätösvallassa olevista palveluista tuotetaan omana työnä mutta sen rinnalla on tarvittaessa myös ostopalveluja sekä yhteistyötä yritysten, muiden kuntien ja kolmannen sektorin kanssa.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025	Mittari/arviointi
Ammattitaitoinen henkilöstö	<ul style="list-style-type: none"> • Rekrytointien ja henkilöstövalintojen onnistuminen • Lisä- ja jatkokoulutus suunnitelmat käytössä • Riittävä määräraha koulutukseen ja sijaisiin • Omaehtoinen ammattitaidon ylläpito • Palkallinen koulutusvapaa 1-2pv/vuosi 	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön vaihtuvuus • Kehityskeskustelujen palaute • Koulutukseen osallistumisaste • Vuosittaisten kehityskeskustelujen palaute • Varattu euromäärä • Varattu/käytetty määräraha • Oma aika/työaika
Työyhteisöt ovat motivoituneita	<ul style="list-style-type: none"> • Resurssien käyttö optimoitu • Työn kehittäminen jatkuvaa • Palkkausjärjestelmä oikein/oikeudenmukainen • Palkitsemisjärjestelmä käytössä 	<ul style="list-style-type: none"> • Määrärahat riittävät, muutossuunta • Latu-menettely käytössä/indikaattorit • Kehityskeskustelujen palaute • Henkilökohtaiset lisät/lukumäärä/eurot
Työhyvinvointi ja työturvallisuus/hyvät työtilat, välineet	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvä fyysinen ja henkinen työkyky • Työssä viihdytään hyvin • Vuosittain toistuva aihepiiriin liittyvä tilaisuus 	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstökertomus/indikaattorit (sairauspäivät) • Säännölliset henkilöstökyselyt • Ennaltaehkäisevä työterveyshuolto • Tilaisuuden osallistujamäärä, palaute

Kunnan asukkaat osallistuvat ja vaikuttavat

Siikajoki on kuntalaisten yhteisö.

Päättäjien - luottamushenkilöiden - ja kuntaorganisaation henkilöstön tehtävänä on hoitaa kuntalaisten asioita niin, että erilaiset tarpeet ja niiden muuttuminen voidaan ottaa mahdollisimman hyvin huomioon suunnittelussa ja päätöksenteossa. Perinteisen edustuksellisen demokratian rinnalle tulee yhä vahvemmin kuntalaisten kanssa käytävä vuoropuhelu, jota toteutetaan eri tavoin. Sähköiset viestimet ja tiedonvälitys ovat tässä avainasemassa. Turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten vastaanotto toiminnan sekä muiden maahanmuuttajien kautta Siikajoen kunnasta on tullut suvaitsevainen ja monikulttuurinen yhteisö.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025	Mittari/arviointi
Vuorovaikutus ja oikea-aikainen viestintä	<ul style="list-style-type: none"> Aktiivinen vuoropuhelu kuntaorganisaation ja kuntalaisten välillä Kuntalaiset osallistuvat asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon 	<ul style="list-style-type: none"> Viestien määrä Vaikutus/toteutumisaste Perinteisten/sähköisten palvelujen käyttöaste Muutoksenhakujen määrä/ muutossuunta Kuntalaispalautte Kuntalaiskyselyt Kuntalaistapaamisten lukumäärä
Vaikuttamistoimielinten toiminta (VaiNu sekä vanhus- ja vammaisneuvosto)	<ul style="list-style-type: none"> Päätöksentekoon osallistuminen ja vaikuttaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Tehdyt esitykset ja aloitteet
Aktiivinen järjestötoiminta	<ul style="list-style-type: none"> Vireä toiminta ja järjestöjen lisääntyvä yhteistyö 	<ul style="list-style-type: none"> Toimivien järjestöjen määrä Haettujen järjestöavustusten määrä Tapahtumien/tilaisuuksien määrä
Monikulttuurinen kunta	<ul style="list-style-type: none"> Maahanmuuttajien integroituminen 	<ul style="list-style-type: none"> Osallistuminen kunnan toimintaan Valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyminen
Kunnan kotisivut tukevat osallistumista	<ul style="list-style-type: none"> Sivuilla ajantasainen ja riittävä tieto Helppokäyttöinen ja toimiva palautejärjestelmä 	<ul style="list-style-type: none"> Kotisivuilla käyntien määrä, palautteet
Aloitejärjestelmä toimii	<ul style="list-style-type: none"> Aloitteet käsitellään viivytyksettä 	<ul style="list-style-type: none"> Keskimääräinen käsittelyaika Toteutumisaste
Toimivat tietoliikenneyhteydet	<ul style="list-style-type: none"> Laajakaista kattavasti koko kunnan alueella 	<ul style="list-style-type: none"> Toteutumisaste

Elinympäristö ja elinvoima hyvinvoinnin tukena

Hyvän elämän eväät löytyvät omista vahvuuksista kestävän kehityksen ehdoilla.

Elinympäristö vaikuttaa sekä ihmisten henkiseen, että fyysiseen hyvinvointiin ja sen kokemiseen. Siikajoki on maaseutukunta, jossa ympäristön hallitseva piirre on väljyys ja luonnon läsnäolo. Nämä ovat ominaisuuksia, jotka ovat tärkeitä hyvän elämän eväitä niitä arvostaville ihmisille. Hyvä elinympäristö ja elinvoima kulkevat käsi kädessä. Elinvoimaa kartuttavat kuntalaisia työllistävät yritykset sekä oman kunnan alueella että sopivan kulkumatkan päässä. Siikajoki on mukana Raahen seudun yhteisen kehittämisen- ja yrityspalvelukeskuksen toiminnassa. Siikajoella on voimassa oleva, valtuuston vuonna 2014 hyväksymä elinkeino-ohjelma. Se linjaa kunnan elinkeinopolitiikan kuntalain edellyttämällä tavalla. Maankäyttö ja kaavoitus ovat kunnan perustehtäviä. Niitä koskevat linjaukset on tehty maankäyttöstrategiassa sekä 2013 vahvistetussa kuntasuunnitelmassa. Nykyinen kylärakenne säilytetään, samoin nykyisen tasoiset ja laajuiset kuntapalvelut.

Elinvoimaa ruokkivat ihmisten toimeliaisuus, luovuus ja innostus. Kyläyhdistykset ja kunnassa toimivat muut järjestöt vahvistavat toimintaansa omista lähtökohdistaan ja käytössä olevin resurssein. Kunta tukee toimintaa vuosittain talousarvioon varattavalla määrärahalla, jonka käyttötarkoitusta ei rajata tiukasti. Kunta tukee uudenlaisia ja innovatiivisia kokeiluja ja hankkeita yritystoiminnan ja elinkeinoelämän kehittämiseksi ja monipuolistamiseksi.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025	Mittari/arviointi
Elinympäristö on kunnossa: asuminen, yritystoiminta, vapaa-aika	<ul style="list-style-type: none"> Kokemus elinympäristöstä on myönteinen Infrastruktuuri hyvässä kunnossa 	<ul style="list-style-type: none"> Palaute Käytetyt resurssit
Yritystoiminta on monipuolista ja ajanmukaista - mahdollisuus yrittämiseen, ilmapiiri myönteinen	<ul style="list-style-type: none"> Työpaikkaomavaraisuus kasvaa Yrittäjien ja työntekijöiden hyvinvointi ja jaksaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Yritysten lukumäärä, elinkeinorakenne Yhteisöveron tuotto Työpaikkaomavaraisuusaste/ muutossuunta Uudet yritykset, netto Yritysvaikutusten arviointimenettely
Hyvä seudullinen/kuntien välinen yhteistyö	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyö hyödyttää kunnan yrityksiä/ hankkeiden kriittinen tarkastelu 	<ul style="list-style-type: none"> Yritysten palaute Koettu lisäarvo/toteutuneet hyödylliset ja jatkotoimiin johtaneet hankkeet
Kunnan ja yrittäjien yhteistyö toimii, toimintaympäristö elinkelpoinen ja mahdollistava	<ul style="list-style-type: none"> Kunta ja yrittäjät hyötymät 	<ul style="list-style-type: none"> Vuorovaikutustilanteiden määrä Yhteisö- ja kiinteistöverojen määrän kehitys

Hyvä ympäristö säilyy nykypolvilta tuleville

Ympäristön kestävä kehitys on punainen lanka kaikissa Siikajoen kunnan toiminnoissa.

Rakennukset

Ympäristön kestävä kehitys näkyy käytännössä rakennusten kunnossapidossa, uudisrakentamisessa, rakennusten uusiokäytössä ja energian käytössä. Energiatehokkuutta parannetaan teknisin ja käyttäjien toimenpitein. Kunnan kiinteistöjen sisäilmaston laatua tarkkaillaan jatkuvasti.

Energiantuotanto

Kunnan omassa energiantuotannossa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan läheltä saatavat energianlähteet ja uusiutuva energia. Valitaan vähemmän energiaa kuluttava vaihtoehto kuljetuksissa sekä kunnan omistamien kiinteistöjen valaistuksessa ja lämmityksessä.

Kierrätys

Kunnan kiinteistöissä hyödynnetään käyttökelpoista irtaimistoa ja tarvittaessa korjataan vanhaa. Kuntalaisia kannustetaan energiansäästöön ja kierrätykseen. Päiväkodeissa ja kouluissa annetaan lapsille ja nuorille erityistä ympäristökasvatusta, jonka tarkoituksena on opettaa lapsia säästämään ja valitsemaan ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja. Kouluissa voidaan toteuttaa erityisiä ympäristöprojekteja tai -luokkia.

Hankinnat

Kunnan hankinnoissa suositetaan pitkäikäisyyttä ja laatua sekä otetaan huomioon tuotteiden elinkaari ja käyttöikä, hiilijalanjälki sekä tuotteen korjattavuus. Pyritään tekemään hankinnat omasta kunnasta tai lähialueilta kestävästi mukaisesti.

Metsäluonto

Monipuolinen metsärakenne antaa erilaisia asuin ympäristöjä kasvillisuudelle ja eläimistölle, joka tukee myös luonnossa liikkumista, metsästysharrastuksia ja luonnontuotteiden keräilyä. Alueilla, jotka ovat maisemallisesti arvokkaita tai joilla on kuntalaisille erityistä virkistysarvoa, pyritään toteuttamaan jatkuvan kasvatuksen periaatetta ja varovaista korjuuta ja välttämään avohakkuita.

Kaavoitus ja maankäyttö

Kunta kaavoittaa niin, että maaseutumainen ympäristö säilyy omaleimaisena ja tunnistettavana. Tavoitteena on kunnan houkuttelevuuden lisääminen aktiivisen kaavoitustoiminnan avulla. Raakamaan hankinnan on oltava pitkäjänteistä mutta samalla yksityisiä maanomistajia kannustetaan myymään kaavoitettuja tontteja ja rakennuspaikkoja. Pohjavesien muodostumisalueita ja pohjavesialueita suojellaan sekä kaavoituksessa, että maankäytössä. Siikajoen veden laadusta pidetään huolta. Pitkän aikavälin tavoitteena on jokiveden laadun palauttaminen ennen säännöstelyä vallinneeseen tilanteeseen. Uudisrakentaminen sopeutetaan kulttuuriympäristöön; näin vaalitaan arvokkaita perinteitä sekä ympäristöä ja säilytetään ne jälkipolville.

